

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming Z-PU- 2023-002292	Datum	28 maart 2024
Zaaknummer	Z-PU-2023-002292	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2024-00005977	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	13 november 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	- Locatie plangebied		

Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. heeft namens Stichting Woonin een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Nypelsplantsoen 1-360 in Nieuwegein (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z-PU-2023-002292.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 april 2024 tot en met 1 januari 2029.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van deze beschikking. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Verder besluiten we dat de volgende stukken onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover deze betrekking hebben op de soorten waarvoor de ontheffing is verleend en voor zover deze niet in strijd zijn met de voorschriften in bijlage 1 van deze beschikking:

- “Vleermuis- en broedvogelonderzoek Nypelsplantsoen 1-360 te Nieuwegein”, PRNR-2023-071, 8 februari 2024.
- “Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Nypelsplantsoen 1-360 te Nieuwegein”, PRNR-2023-071, 8 februari 2024 en de aanvullingen daarop van 8 februari 2024.

Zorgplicht en melden ongewoon voorval op grond van de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Ook de algemene en specifieke zorgplichten uit deze wet zijn, naast deze ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, direct van toepassing op de binnen het plangebied uit te voeren flora en fauna-activiteiten. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Ook dient u rekening te houden met het melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoer van de flora- en fauna-activiteiten onverwijld een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht op telefoonnummer 0800-0225510 (24/7 bereikbaar).

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op renovatie en sloop van de appartementencomplexen in het plangebied.

Appartementencomplex 1 (huisnummers 1-90) wordt gesloopt. Op deze plek worden twee nieuwe energiezuinige complexen gebouwd, bestaande uit in totaal 160 appartementen. Er komen daarmee ongeveer 70 extra woningen beschikbaar. In de nieuwbouw komen verschillende soorten huurwoningen terug en worden appartementen gemaakt voor ouderen en starters.

Aan appartementencomplexen 2, 3 en 4 (huisnummers 91-360) wordt groot onderhoud uitgevoerd. Deze complexen krijgen een nieuwe galerij, waarmee constructieve problemen worden opgelost. Ook worden de 270 appartementen verduurzaamd. De verduurzamingswerkzaamheden betreffen het plaatsen van gevelisolatie, isoleren van spouwmuren en vervangen van kozijnen.

De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 2 van deze beschikking. De werkzaamheden zullen van start gaan in april 2024 en naar verwachting eind 2027 afgerond zijn.

Op de huidige parkeerplaats wordt een extra complex gebouwd. Aangezien op deze locatie geen beschermde soorten zijn vastgesteld, valt deze ingreep buiten de aanvraag.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 april 2024 tot en met 1 januari 2029.

2.2 Gevolgde procedure

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur Omgevingswet in werking getreden. Het overgangsrecht is van toepassing, omdat de aanvraag om een natuurvergunning is ingediend voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op grond van artikel 2.9, eerste lid, aanhef en onder a, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet, blijft het recht zoals dat gold onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van toepassing totdat het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt.

Dat betekent dat in dit geval de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming, zoals deze golden vóór 1 januari 2024, van toepassing blijven.

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 8 februari 2024 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang dat zwaarder weegt dan het beschermingsbelang van de gewone dwergvleermuis (belangenafweging);
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover in het activiteitenplan van 8 februari 2024 het volgende aan:

"De complexen staan op dit moment al 2 jaar ondersteund en renovatie is noodzakelijk. In samenspraak met de gemeente is er voor gekozen om complex 1 te slopen en hier nieuwbouw in de plaats te zetten voor een bredere doelgroep. Er worden andere soort woningen gebouwd en er komen meer woningen in de nieuwe complexen. De keuze om niet alle complexen te slopen en te vervangen voor nieuwbouw is omdat het woonprogramma in deze complexen in de huidige tijd niet makkelijk te realiseren is.

(...)

Het project voorziet in de renovatie van de bestaande woningvoorraad en kan daarom niet op een andere locatie worden uitgevoerd. Het betreft het slopen en renoveren van complexen en dat is per definitie strikt locatie gebonden. De technische staat van de complexen is dusdanig dat renovatie of sloop nodig is om de complexen te laten voldoen aan de eisen van deze tijd. Indien geen renovatie van de complexen 2,3 en 4 wordt uitgevoerd, zullen de complexen daarnaast op termijn onbewoonbaar worden, wat zal gaan leiden tot noodzakelijke sloop van deze drie complexen.

(...)

Bij de planning van de werkzaamheden wordt steeds rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten. (...) De planning is zo opgesteld dat er altijd drie flats beschikbaar zijn voor de vleermuizen die kunnen dienen als verblijfplaats. Daarnaast worden de complexen ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de vleermuis. (...) Complex 1 wordt pas gesloopt worden wanneer de werkzaamheden bij de andere complexen helemaal gereed zijn en alle verblijfplaatsen voor de vleermuizen functioneel."

In de aanvullingen van 8 februari 2024 onderbouwt u de alternatievenafweging voor de locatie als volgt:

"Het totaalproject is een geheel, zonder het een is het ander niet mogelijk. Dit geldt voor zowel de maatschappelijke doelen als de financiële haalbaarheid. Samen met de gemeente Nieuwegein willen we op het Nijpelsplantsoen een divers woningaanbod kunnen bieden. Hierdoor wordt het mogelijk om het sociale karakter van het Nijpelsplantsoen positief te stimuleren. In het plan wordt weinig tot geen (echte) groen bebouwd. De mogelijkheden in Gemeente Nieuwegein zijn beperkt, mits we met zijn allen in het groen willen bouwen."

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er minder negatief effect op de beschermde soort optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. Door gefaseerd te werken, worden de negatieve effecten verzacht. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belangen

U heeft onderbouwd dat de werkzaamheden, waarbij 70 extra woningen worden gerealiseerd en bestaande woningen energiezuiniger worden gemaakt, in het belang zijn van de vermindering van het woningtekort en van verduurzaming.

"Dit belang heeft betrekking op activiteiten die van algemeen, breed maatschappelijk belang zijn. De sloop van complex 1 en groot onderhoud van de 3 andere complexen is een ontwikkeling in samenspraak met de gemeente Nieuwegein. De complexen staan op dit moment al twee jaar ondersteund met ijzeren palen, omdat er betonrot in de complexen aanwezig is.

Complex 1 wordt gesloopt om een ander woonprogramma toe te kunnen voegen. Er komt meer differentiatie van type woningen (kleinere en meer woningen) zodat er een bredere doelgroep bedient [bediend] kan worden. De locatie is het beste geschikt voor uitbreidingsmogelijkheden zonder groen aan te tasten. De overige 3 complexen worden behouden omdat het woonprogramma in deze flats in de huidige tijd niet eenvoudig te

realiseren is. Daarnaast is het noodzakelijk om de woningen aan te pakken zodat deze voldoen aan de huidige maatstaven. Het verwijderen, vervangen van de galerij is noodzakelijk in verband met de kwaliteit van het constructiegedeelte.

Het doel van de werkzaamheden is om een veilige woonomgeving te creëren voor de komende 40 jaar en tevens de complexen energiezuiniger te maken. Zodoende zullen de complexen voldoen aan de nieuwe en strengere eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing.

Het woningbouwprogramma, als uitvoering van de woonvisie en prestatieafspraken Nieuwegein, is zowel in de bijlage van de SOK met de Gemeente Nieuwegein als in het plan opgenomen. Daarnaast zijn er uitgangspunten opgenomen over de ruimtelijke kwaliteit, stedenbouw en beeldkwaliteit (Omgevingsvisie, bestemmingsplan en welstandsnota), parkeren en mobiliteit (Koersdocument Parkeren), Duurzaamheid (Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen) en Participatie (Leidraad voor initiatieven in de fysieke leefomgeving) (zie Beleidsregel sociale huur Gemeente Nieuwegein 2023).”

We hebben uw onderbouwing van deze belangen beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van een bijdrage aan de vermindering van het lokale woningtekort en van verduurzaming van de woningen.

Vermindering woningtekort

In een groot deel van Nederland, waaronder de provincie Utrecht, is een groot tekort aan woningen. Dit treft voornamelijk huishoudens met een laag inkomen en huishoudens met een middeninkomen. De provincie Utrecht heeft de ambitie om door middel van regionale programma's geschikte locaties te selecteren voor woningbouw. Dit doet zij samen met gemeenten, corporaties en marktpartijen. Deze ambitie vindt u in het Programma Versnelling Woningbouw 2021 - 2024 (publicatie najaar 2020) en in het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2021 (publicatie van 5 oktober 2021). Beide publicaties vindt u op provincie-utrecht.nl. In het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2021 is aangegeven op welke manier en op basis van de Planmonitor Wonen de regionale programma's opgesteld, gemonitord, geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Hieruit blijkt dat er sprake is van het verminderen van het lokale woningtekort. Dit is een dwingende reden van groot openbaar belang.

Verduurzaming

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing

en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort

Uitgevoerd onderzoek

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is 1 massawinterverblijfplaats vastgesteld. Ook zijn 17 zomerverblijfplaatsen en 12 paarterritoria vastgesteld.

De massawinterverblijfplaats in complex 4 is vastgesteld op de kopse kant van dit complex (de noordzijde van het gebouw), met de invliegopening onder de witte dakrand. Er zijn in totaal maximaal 5 zwermdende gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd waargenomen. De vleermuizen zwermen aan de kopse kanten helemaal bovenin rond de dakrand.

De 17 zomerverblijfplaatsen en 12 paarterritoria zijn verdeeld over de complexen vastgesteld. De exacte locaties van de paarverblijfplaatsen zijn niet vastgesteld, maar de verblijfplaatsen zullen zich bevinden in de spouwmuur, met invliegopeningen bij de kieren rond de kozijnen, de dakranden, de kieren tussen de betondragers en de kieren in plafonds aan de galerijzijde. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden.

Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiewerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Nieuwegein is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. In de afgelopen jaren zijn er enkele onderzoeken gedaan naar de verspreiding van de soort binnen de stadsgrenzen. Gezien de grootschalige aanwezigheid van bebouwing in meerdere omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen, wordt er vanuit gegaan dat de gewone dwergvleermuis hier een stabiele populatie heeft.

Uit vleermuisonderzoek uitgevoerd in 2019/2020 bleek dat binnen het plangebied op dat moment nog massawinterverblijfplaatsen van de soort aanwezig waren in alle 4 complexen. Tijdens het actuele onderzoek, uitgevoerd in 2023, zijn geen massawinterverblijfplaatsen vastgesteld in complexen 1, 2 en 3. De reden hiervoor is niet bekend. Er zijn in de tussenliggende periode geen relevante wijzigingen geweest in het plangebied.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen 1 massawinterverblijfplaats, 17 zomerverblijfplaatsen en 12 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernielen. De zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen zijn mogelijk ook in gebruik als individueel winterverblijf.

Hierdoor wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan deels akkoord met de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Tijdelijke compensatie zomer- en paarverblijfplaatsen:

In de direct omgeving zijn 46 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis opgehangen. Een groot deel van de tijdelijke kasten worden geplaatst aan bomen. Het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12 schrijft echter voor dat de tijdelijke voorzieningen bij voorkeur aan gebouwen geplaatst moeten worden en bij uitzondering in geval van paarverblijfplaatsen aan bomen. In dit geval gaan we akkoord met de voorgestelde tijdelijke maatregel, omdat u deze voldoende heeft onderbouwd, met uitzondering van de afmetingen van kasten. U heeft ten eerste aangegeven dat er een beperkte mogelijkheid is voor het plaatsen van kasten aan gebouwen. Ook hangt een deel van de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen wel aan gebouwen. Verder worden de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd, waarbij altijd twee complexen beschikbaar blijven en één complex aanwezig is met nieuw gecompenseerde verblijfplaatsen. Ten vierde kunnen alle tijdelijke kasten buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden blijven hangen waarbij altijd ruim aan de gewenningsperiode wordt voldaan. In bijlage 1 is zijn voorschriften opgenomen over het onderhoud van de kasten aan bomen.

Met een deel van de voorgestelde kasten gaan wij akkoord. We gaan niet akkoord met de geplaatste tijdelijke boomkasten BT-3, omdat deze te klein zijn als vervangende verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. De overige alternatieve tijdelijke vleermuiskasten aan bomen voldoen ook niet aan de minimale afmetingen, model A, die aangehouden wordt in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Gedurende de werkzaamheden wordt echter gefaseerd gewerkt waardoor er altijd twee complexen beschikbaar blijven en één complex aanwezig is met nieuwe alternatieve verblijfplaatsen. Er is echter onvoldoende gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen wanneer de werkzaamheden aan het volgende complex starten. Voor paarverblijfplaatsen is een gewenningsperiode van minimaal 6 maanden vereist. Wij gaan akkoord met de voorgestelde tijdelijke compensatie wanneer minimaal 50% van de kasten aan bomen vervangen wordt door kasten met de juiste afmeting volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Er moet hierbij rekening gehouden worden met de geldende gewenningsperiode. Bij plaatsing van de alternatieve paarverblijfplaatsen ter compensatie van de aanwezige paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient er rekening gehouden te worden met paarterritoria van de soort. In bijlage 1 zijn voorschriften opgenomen over de juiste afmetingen van de tijdelijke kasten en de juiste afstand tot de aanwezige paarverblijfplaatsen.

Compensatie massawinterverblijfplaats:

U heeft een voorstel gedaan voor het plaatsen van alternatieve permanente verblijfplaatsen ter vervanging van de aan te tasten massawinterverblijfplaats. U maakt twee trappenhuisen per complex geschikt als massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Inbouwkasten als permanente compensatie van een massawinterverblijfplaats zijn echter niet bewezen effectief. Bij het compenseren van een massawinterverblijfplaats dient de permanente compensatie namelijk gelijk te zijn aan of beter in kwaliteit te worden dan de huidige verblijfplaats. Tevens dient de permanente compensatie zoveel mogelijk dezelfde eigenschappen te hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen. Hierbij wordt gekeken naar vergelijkbare materiaalsoorten en volume, maar ook naar een vergelijkbare bufferwaarde wat betreft opwarmen en afkoelen. In de regel bevinden de massawinterverblijfplaatsen in het gebouw zich op plaatsen met wegkruipmogelijkheden die met zekerheid vorstvrij zijn. De buitenschil van een gebouw is dit over het algemeen niet. Wij hebben daarom extra voorschriften opgenomen voor de oppervlakte van de compensatie,

het creëren van een geschikt microklimaat in de spouw en voorwaarden voor het toegankelijk houden van de spouw, om kans op ingebruikname van de permanente compensatie te vergroten. Door het naleven van de voorschriften zijn de maatregelen voldoende als permanente compensatie voor de aan te tasten massawinterverblijfplaats.

De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis moeten lang genoeg aanwezig blijven om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen of het gereedkomen van de oorspronkelijke verblijfplaats te overbruggen.

Monitoring:

Een massawinterverblijfplaats heeft een zeer belangrijke functie binnen het netwerk van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Het aantasten van een massawinterverblijfplaats kan een groot negatief effect hebben op de regionale en lokale staat van instandhouding van de soort. In verband met het aantasten van een massawinterverblijfplaats en de maatwerkvoorzieningen die hiervoor moeten worden gerealiseerd, moet de effectiviteit van de compensatie worden gemonitord. Hierover zijn aanvullende voorschriften opgenomen in bijlage 1 van deze beschikking.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen zorgt ervoor dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. De voorschriften staan in bijlage 1 van deze beschikking. De voorschriften moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Woonin;

- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Nieuwegein.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Kunt u nog niet precies aangeven waarom u bezwaar maakt, bijvoorbeeld omdat u hiervoor nog aanvullende informatie of advies nodig heeft? Dan kunt u in het bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift aangeven dat u pro forma bezwaar wilt maken. U kunt dan op een later moment aangeven waarom u bezwaar maakt. Verstuur deze aanvullende bezwaargronden per post binnen vier weken nadat u het bezwaarschrift verstuurd heeft.

Print het ingevulde bezwaarschrift-formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Kijk voor informatie op <https://omgevingswet.overheid.nl/home> of neem hierover contact op met uw gemeente, waterschap en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed
op 28-03-2024

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

Algemeen

1. Alle mitigerende en compenserende maatregelen zoals genoemd in het activiteitenplan van 8 februari 2024 en de aanvullingen van 8 februari 2024 moeten worden uitgevoerd, voor zover deze betrekking hebben op deze ontheffing en voor zover deze niet in strijd zijn met de specifieke voorschriften in deze bijlage. Ook als de ontheffingsperiode, die is opgenomen in deze beschikking, is afgelopen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de beschermde soorten en werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen bij de RUD Utrecht. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

Is het voor dit specifieke project niet mogelijk om de werkzaamheden twee weken voor de start te melden? Dan moet u contact opnemen met de RUD Utrecht via wnl@rudutrecht.nl of 030 702 33 00.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit is een persoon met een opleiding in de Nederlandse ecologie of hiermee vergelijkbare studiegebieden. Of een persoon die op een andere manier aantoonbare soortenkennis heeft van de soorten waarvoor dit besluit is verleend. De ecologisch deskundige begeleidt de uitvoering van de voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moeten een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een ecologisch deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in bijlage 1 van deze beschikking.

Na afloop van de werkzaamheden

10. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Specifieke voorschriften

11. Minimaal 50% van de kasten aan bomen moet vervangen worden door tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis die voldoen aan de vereiste binnenmaten model A volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Er moet hierbij rekening gehouden worden met de geldende gewenningsperiode. Wanneer de kasten één op één vervangen worden door geschikte kasten, blijft de huidige verstreken gewenningsperiode voor die kasten gelden.
12. Er moet worden gecompenseerd voor het aantal aan te tasten paarterritoria. De alternatieve verblijfplaatsen dienen niet geplaatst te worden binnen territoria van andere individuen van de gewone dwergvleermuis. In geval van compenseren voor meer dan één paarverblijfplaats moeten minimaal vier kasten per aan te tasten paarverblijfplaats worden geplaatst op minimaal 20 meter afstand van de kasten die compenseren voor een andere paarverblijfplaats.
13. De kasten die aan bomen geplaatst worden ter tijdelijke mitigatie van de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis moeten jaarlijks, vóór de start van het actieve seizoen, van binnen schoongemaakt en indien nodig onderhouden worden zodat de kasten geschikt blijven voor vleermuizen.
14. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige. Het natuurvrij verklaren van ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten, waarin het tenminste twee dagen bij zonsondergang en zonsopkomst een temperatuur van minimaal 10 graden is geweest in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en harde wind). Deze controle dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Als het gebouw niet natuurvrij wordt verklaard, moet worden gecontroleerd of en geborgd dat de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Pas wanneer geen verblijfplaatsen meer worden aangetroffen kan het plangebied voor de werkzaamheden worden vrijgegeven.
15. Voor de alternatieve verblijfplaatsen die compenseren voor de aan te tasten massawinterverblijfplaats, geldt dat deze per complex ruimte moet bieden voor minimaal hetzelfde aantal vleermuizen als in de huidige situatie voor gebruik als massawinterverblijfplaats. Er moet bouwkundig berekend of ingeschat worden welk oppervlakte van de aan te tasten massawinterverblijfplaats vervalft door de werkzaamheden. De alternatieve verblijfplaatsen in één complex moeten tezamen meer oppervlakte

- aanbieden dan in de huidige situatie aanwezig is. De berekening en uitvoering van deze maatregel moet worden opgenomen in de monitoringsrapportage (zie voorschrift 24a).
16. De alternatieve verblijfplaatsen die compenseren voor de aan te tasten massawinterverblijfplaats, moeten in kwaliteit van microklimaat gelijk of beter zijn dan de huidige verblijfplaats. De omgevingstemperaturen dienen tussen de 0 en 10 graden te zijn met een gemiddelde van 7 graden. Daarom moeten er (model)berekeningen van het temperatuurverloop in de huidige verblijfplaatsen en in de alternatieve verblijfplaatsen worden gemaakt. De (model)berekeningen van de temperatuur moeten worden uitgevoerd ten tijde van twee achtereenvolgende vorstdagen en twee vorstnachten. Als blijkt dat het temperatuursverloop in de alternatieve verblijfplaatsen onvoldoende is, moeten er maatregelen getroffen worden om het temperatuursverloop en zo het microklimaat in de spouw te verbeteren. De berekening en uitvoering van deze maatregel moet worden opgenomen in de monitoringsrapportage (zie voorschrift 24b).
 17. Bij het toegankelijk houden van de spouw in de trappenhuisen moeten aan de volgende voorwaarden voldaan worden rekening gehouden te worden met:
 - a. stootvoegen van minimaal 1,5 tot 2 centimeter breed;
 - b. de open stootvoegen dienen een meter uit elkaar geplaatst te worden;
 - c. vrije ruimte tussen de buitenmuur en de binnenmuur/isolatiemateriaal van minimaal 2 centimeter;
 - d. bij gebruik van isolatieplaten in de spouw: platen opruwen of hierover gaas (maaswijdte van 3 tot 10 millimeter) bevestigen;
 - e. bij gebruik van glaswol o.i.d. in de spouw: ruwe platen hiertegen bevestigen;
 - f. invliegopeningen op minimaal 3 meter hoogte;
 - g. vrije aanvliegroute;
 - h. vrij van verstoring door kunstlicht en buiten bereik van predatoren;
 - i. verspreiding van de verblijfplaatsen op verschillende windrichtingen.
 18. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen pas verwijderd worden wanneer de permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de geldende gewenningsperiode na de realisatie van de permanente alternatieve verblijfplaatsen verstreken is. Wanneer de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen niet in gebruik zijn genomen, mogen deze verwijderd worden onder ecologische begeleiding. Indien blijkt dat de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen in gebruik zijn genomen door de soorten waarvoor de ontheffing is verleend, mogen deze alleen verwijderd worden onder ecologische begeleiding en nadat deze ongeschikt zijn gemaakt in de voor de soort actieve (en minst kwetsbare) periode.

Monitoring

19. In verband met het verlies van een massawinterverblijfplaatsen is monitoring nodig om te bepalen of soortgerichte beschermingsmaatregelen voldoende effectief zijn. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van de permanente alternatieve massawinterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.
20. Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden gericht op de volgende onderzoeksvragen:
 - a. of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de aangeboden alternatieve verblijfplaatsen;
 - b. met welke aantallen van de soort hiervan gebruik wordt gemaakt;
 - c. welke verblijfsfunctie de alternatieve verblijfplaatsen vervullen.

21. De monitoring dient te starten in het eerstvolgende seizoen na realisatie van de permanente verblijfplaatsen, in het jaar 2025. De monitoring moet plaatsvinden gedurende vijf actieve seizoenen, in de zwermperiode van 1 augustus tot 10 september. De eerste 3 jaar moeten jaarlijks gemonitord worden, de laatste twee monitoringsrondes moeten elke twee jaar plaatsvinden. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring plaatsvindt in 2025, 2026, 2027, 2029 en 2031.
22. Het monitoringsonderzoek bestaat uit het analyseren van gegevens van de geplaatste dataloggers en het uitvoeren van een zwermonderzoek.
 - a. Per verblijf dienen er twee dataloggers geplaatst te worden op een representatieve locatie, bij voorkeur verspreid in windrichting en/of hoogte. De locatie van de dataloggers dient onderbouwt te worden in het monitoringsrapport. De dataloggers dienen uitgelezen te worden en de data dient geanalyseerd te worden over de periode van 15 oktober tot en met 15 april.
 - i. Om het functioneren van de massawinterverblijfplaatsen gedurende de winter te garanderen, mag de temperatuur in de spouw niet onder het vriespunt zakken en niet te warm worden. Gedurende het eerstvolgende winterseizoen na het realiseren van de permanente compensatie moet de temperatuur in de spouw gemeten worden, dit is een nulmeting. Indien de temperatuur onder het vriespunt zakt of boven de 12 graden stijgt moeten er, voor de eerstvolgende zwermperiode, maatregelen getroffen worden om de temperatuur tussen de 0 en 12 graden te houden.
 - ii. Gedurende de rest van de monitoringsperiode in 2026, 2027, 2029 en 2031 moeten de klimatologische omstandigheden in de permanente verblijfplaatsen gemonitord worden.
 - b. Het zwermonderzoek dient plaats te vinden bij de permanente alternatieve massawinterverblijfplaatsen. De permanente compensatie dient te worden gemonitord op zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen en dient uitgevoerd te worden volgens het op dat moment vastgestelde vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad). Hierbij wordt gebruik gemaakt van een batdetector en warmtebeeldcamera.
23. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
24. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - a. de berekening van de aangeboden oppervlakte in de aan te tasten massawinterverblijfplaats en alternatieve massawinterverblijfplaatsen, zoals bedoeld in voorschrift 15;
 - b. de modelberekening van het temperatuurverloop in de aan te tasten massawinterverblijfplaats en alternatieve massawinterverblijfplaatsen, zoals bedoeld in voorschrift 16;
 - c. onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
 - d. beschrijving van de onderzochte maatregelen (datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
 - e. onderzoeksresultaten (vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);

- f. conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soort, dezelfde functie en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd);
 - g. indien (nog) niet de gewenste resultaten zijn bereikt: een ecologische onderbouwing van de mogelijke oorzaak hiervan en eventueel voorgestelde aanpassingen van de maatregelen;
 - h. bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.
25. De monitoringsrapportage moet uiterlijk op 15 november in het jaar waarin de monitoring is uitgevoerd worden verstuurd aan de RUD Utrecht via wnl@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.
26. De monitoringsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de ontheffing:
- b. Als voor het einde van de monitoringsperiode blijkt dat door de maatregelen de gewenste effecten behaald zijn, kan het bevoegd gezag besluiten dat eerder gestopt mag worden met de monitoring;
 - c. Als blijkt dat de maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan het bevoegd gezag extra maatregelen opleggen

Bijlage 2: Locatie plangebied

Bron: "Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Nypelsplantsoen 1-360 te Nieuwegein", Ecologisch Adviesbureau Viridis, februari 2024.

